

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оздоровлення та відпочинок дітей

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2008, № 45, ст.313)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 1401-VI від 21.05.2009, ВВР, 2009, № 41, ст.597

№ 2289-VI від 01.06.2010, ВВР, 2010, № 33, ст.471

№ 2856-VI від 23.12.2010, ВВР, 2011, № 29, ст.272

№ 5462-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 6-7, ст.80

№ 1295-VII від 03.06.2014, ВВР, 2014, № 29, ст.944

№ 77-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 11, ст.75

№ 592-VIII від 14.07.2015, ВВР, 2015, № 35, ст.342

№ 766-VIII від 10.11.2015, ВВР, 2015, № 52, ст.482

№ 922-VIII від 25.12.2015, ВВР, 2016, № 9, ст.89

№ 2081-VIII від 06.06.2017, ВВР, 2017, № 30, ст.326

№ 2462-VIII від 19.06.2018, ВВР, 2018, № 39, ст.285

№ 2576-VIII від 02.10.2018, ВВР, 2018, № 44, ст.355

№ 329-IX від 04.12.2019, ВВР, 2020, № 13, ст.67

№ 2153-IX від 24.03.2022

№ 2849-IX від 13.12.2022}

{Установити, що у 2016 році норми і положення абзацу десятого частини першої статті 1, частини першої статті 24, частини першої статті 25 цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів та бюджету Фонду соціального страхування України згідно із Законом № 928-VIII від 25.12.2015}

{У тексті Закону слова "центральний орган виконавчої влади у справах сім'ї, молоді та спорту" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сім'ї та дітей" у відповідному відмінку згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012}

{У тексті Закону слова "засоби масової інформації" у всіх відмінках і числах замінено словом "медіа" згідно із Законом № 2849-IX від 13.12.2022}

Цей Закон визначає основні засади державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, повноваження органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, правові, фінансові та організаційні засади утворення і діяльності дитячих

закладів оздоровлення та відпочинку, права, обов'язки та відповідальність усіх учасників процесу.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

відпочинкова зміна - період перебування дитини в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку не менше 14 днів;

оздоровча зміна - період перебування дитини в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку не менше 21 дня, протягом якого дитина отримує послуги з оздоровлення та відпочинку;

профільна зміна (туристична, спортивна, додаткової освіти: юних біологів, математиків, екологів тощо) - період перебування дитини в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку, протягом якого дитина крім послуг з оздоровлення та відпочинку отримує комплекс послуг, спрямованих на розвиток певних здібностей та інтересів;

тематична зміна - оздоровча або відпочинкова зміна, протягом якої дитина крім послуг з оздоровлення та відпочинку отримує комплекс додаткових послуг, спрямованих на розвиток її здібностей та інтересів за напрямками позашкільної освіти, фізичної культури та спорту, соціальної реабілітації, соціального захисту тощо за спеціальною програмою;

відпочинок - комплекс спеціальних заходів соціального, виховного, медичного, гігієнічного, спортивного характеру, що забезпечують організацію дозвілля дітей, відновлення фізичних і психічних функцій дитячого організму, сприяють розвитку духовності та соціальної активності дітей, що здійснюються в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку протягом відпочинкової зміни;

оздоровлення - комплекс спеціальних заходів соціального, виховного, медичного, гігієнічного, спортивного характеру, спрямованих на поліпшення та зміцнення фізичного і психічного стану здоров'я дітей, що здійснюються в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку протягом оздоровчої зміни;

дитячий заклад оздоровлення та відпочинку - постійно або тимчасово діючий, спеціально організований або пристосований заклад, призначений для оздоровлення, відпочинку, розвитку дітей, що має визначене місце розташування, матеріально-технічну базу, кадрове забезпечення та технології для надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітей відповідно до державних соціальних стандартів надання послуг з оздоровлення та відпочинку;

державні соціальні стандарти оздоровлення та відпочинку дітей - встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій щодо забезпечення необхідними послугами з оздоровлення та відпочинку дітей;

мережа дитячих закладів оздоровлення та відпочинку - сукупність дитячих закладів оздоровлення та відпочинку (працюючих та непрацюючих) незалежно від форми власності, типу та підпорядкування;

{Частина першу статті 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Державний реєстр майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей - електронна база даних про об'єкти права власності (працюючі та непрацюючі), призначені для оздоровлення та відпочинку дітей, незалежно від форми власності та підпорядкування;

{Частина першу статті 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

суб'єкт господарювання, що здійснює управління дитячим закладом оздоровлення та відпочинку, - юридична особа, державне, комунальне та інше підприємство, громадянин України, іноземець або особа без громадянства, що організовує та забезпечує діяльність дитячого закладу оздоровлення та відпочинку;

{Частина першу статті 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

майнові об'єкти оздоровлення та відпочинку дітей - комплекс будівель, споруд, у тому числі інженерних, інших приміщень, земельних ділянок, на яких вони розміщені, що в сукупності забезпечує діяльність дитячого закладу оздоровлення та відпочинку на належному рівні;

{Частина першу статті 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

діти, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, - діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування; діти осіб, визнаних учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-24 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"; діти, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів, а також діти загиблих (померлих) осіб, визначених у частині першій статті 10¹ Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"; діти, один із батьків яких загинув під час масових акцій громадянського протесту або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час масових акцій громадянського протесту; діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи; діти, які проживають у населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення; рідні діти батьків-вихователів або прийомних батьків, які проживають в одному дитячому будинку сімейного типу або в одній прийомній сім'ї; діти, взяті на облік службами у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах; діти з інвалідністю; діти, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; діти, які

постраждали внаслідок стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф; діти з багатодітних сімей; діти з малозабезпечених сімей; діти, батьки яких загинули від нещасного випадку на виробництві або під час виконання службових обов'язків, у тому числі діти журналістів, які загинули під час виконання службових обов'язків; діти, одному з батьків яких встановлено інвалідність I або II групи; діти, які перебувають на диспансерному обліку; талановиті та обдаровані діти - переможці міжнародних, всеукраїнських, обласних, міських, районних олімпіад, конкурсів, фестивалів, змагань, спартакіад, відмінники навчання, лідери дитячих громадських організацій; діти - учасники дитячих творчих колективів та спортивних команд; діти працівників агропромислового комплексу та соціальної сфери села;

{Абзац статті 1 в редакції Закону № 1401-VI від 21.05.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом № 592-VIII від 14.07.2015; в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2462-VIII від 19.06.2018; в редакції Закону № 2576-VIII від 02.10.2018; із змінами, внесеними згідно із Законами № 329-IX від 04.12.2019, № 2153-IX від 24.03.2022}

діти, які потребують особливих умов для оздоровлення, - діти з особливими фізичними та психічними потребами, які не можуть перебувати в закладах оздоровлення та відпочинку самостійно, потребують індивідуального догляду та створення спеціальних умов;

послуги з оздоровлення - комплекс спеціальних заходів соціального, виховного, медичного, гігієнічного, спортивного характеру, що надаються дитячим закладом оздоровлення та відпочинку і спрямовані на відновлення та поліпшення фізичного і психічного стану здоров'я дитини;

відпочинкові послуги - заходи, спрямовані на організацію дозвілля дітей з дотриманням періоду активного та пасивного відпочинку, організацію раціонального харчування та забезпечення відповідними до вимог умовами проживання.

Стаття 2. Законодавство у сфері оздоровлення та відпочинку дітей

1. Законодавство у сфері оздоровлення та відпочинку дітей складається з Конституції України, Сімейного кодексу України, законів України "Про охорону дитинства", "Про позашкільну освіту", цього та інших законів, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Основні принципи та напрями державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей

1. Державна політика у сфері оздоровлення та відпочинку дітей ґрунтується на таких принципах:

рівності прав кожної дитини на оздоровлення та відпочинок;

визнання пріоритетним у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування здійснення заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я дітей шляхом організації оздоровлення та відпочинку;

створення оптимальних умов для безпечного та ефективного перебування дітей у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;

створення умов для зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей шляхом належної організації оздоровлення та відпочинку;

надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітям, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки;

адресності соціальної допомоги, що надається з державного і місцевих бюджетів для оздоровлення та відпочинку дітей.

2. Основними напрямками державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей є:

підтримка заходів, що здійснюються підприємствами, установами і організаціями, фондами, громадянами та їх об'єднаннями в цій сфері;

створення доступного та ефективного ринку послуг з оздоровлення та відпочинку дітей;

збереження і розвиток мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

забезпечення підготовки кадрів для здійснення заходів з оздоровлення та відпочинку дітей;

стимулювання проведення науково-дослідних робіт, розроблення та впровадження інноваційних програм;

створення механізмів економічного стимулювання, кредитування, цільової фінансової підтримки закладів, що здійснюють оздоровлення та відпочинок дітей;

оптимізація системи управління;

створення Державного реєстру майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей з метою запобігання ліквідації, передачі під заставу, перепрофілюванню, використанню не за призначенням таких об'єктів, а також з метою забезпечення доступності та відкритості інформації про дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, і послуги, які вони надають;

{Абзац дев'ятий частини другої статті 3 в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

розробка та затвердження державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку.

Стаття 4. Система оздоровлення та відпочинку дітей

До системи оздоровлення та відпочинку дітей належать:

Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування;

{Абзац другий статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5462-VI від 16.10.2012, № 2081-VIII від 06.06.2017}

дитячі заклади оздоровлення та відпочинку всіх типів та форм власності, благодійні організації та громадські об'єднання, а також підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, які забезпечують оздоровлення та відпочинок дітей;

{Статтю 4 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

інші суб'єкти, що забезпечують оздоровлення та відпочинок дітей.

Стаття 5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей

{Назва статті 5 в редакції Законів № 5462-VI від 16.10.2012, № 2081-VIII від 06.06.2017}

1. Центральним органом виконавчої влади у сфері оздоровлення та відпочинку дітей є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей.

{Частина перша статті 5 в редакції Законів № 5462-VI від 16.10.2012, № 2081-VIII від 06.06.2017}

2. До сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, належать дитячі заклади оздоровлення та відпочинку загальнодержавного значення.

{Частина друга статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, у межах своїх повноважень:

{Частина третю статті 5 доповнено новим абзацом першим згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

здійснює нормативно-правове регулювання у сфері оздоровлення та відпочинку дітей;

{Абзац другий частини третьої статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

забезпечує надання організаційної, науково-методичної, інформаційної допомоги центральним і місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, громадським об'єднанням, підприємствам, установам та організаціям, дитячим закладам оздоровлення та відпочинку, громадянам;

{Абзац частини третьої статті 5 в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

організовує оздоровлення та відпочинок дітей;

{Абзац частини третьої статті 5 в редакції Закону № 5462-VI від 16.10.2012}

забезпечує координацію заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, спрямованих на організацію оздоровлення та відпочинку дітей;

{Абзац частини третьої статті 5 в редакції Закону № 5462-VI від 16.10.2012}

здійснює міжвідомчу координацію з питань оздоровлення та відпочинку дітей;

розробляє пропозиції щодо законодавчого врегулювання питань оздоровлення та відпочинку дітей;

здійснює контроль за наданням послуг з оздоровлення та відпочинку дітей;

щороку затверджує склад всеукраїнської мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, забезпечує доступність та відкритість інформації про такі заклади та послуги, які вони надають;

{Частина третю статті 5 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

{Абзац частини третьої статті 5 виключено на підставі Закону № 5462-VI від 16.10.2012}

{Абзац частини третьої статті 5 виключено на підставі Закону № 1401-VI від 21.05.2009}

забезпечує надання організаційної, науково-методичної, інформаційної допомоги центральним і місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, об'єднанням громадян, підприємствам, установам та організаціям, дитячим закладам оздоровлення та відпочинку і громадянам;

забезпечує надання інформації про мережу дитячих закладів оздоровлення та відпочинку та послуги, які вони надають;

організовує проведення державної атестації дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, надає відповідну методичну допомогу;

{Частина третю статті 5 доповнено новим абзацом першим згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012}

вносить пропозиції щодо формування, встановлення та затвердження державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України за участю та погодженням з іншими сторонами соціального партнерства;

створює та веде Державний реєстр майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей, забезпечує його відкритість та доступність, здійснює внесення відомостей про майнові об'єкти оздоровлення та відпочинку дітей до реєстру протягом 15 днів з дня їх подання керівником дитячого закладу оздоровлення та відпочинку;

{Частина третю статті 5 доповнено абзацом згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009; в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

здійснює інші повноваження відповідно до закону.

Стаття 6. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать дитячі заклади оздоровлення та відпочинку

1. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, у межах своїх повноважень забезпечують:

реалізацію державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей;
збереження та розвиток мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, поліпшення їх матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення;
підготовку пропозиції щодо обсягів фінансування оздоровлення та відпочинку дітей у закладах оздоровлення та відпочинку і виділення коштів на утримання зазначених закладів відповідно до законодавства;

{Абзац четвертий статті 6 в редакції Закону № 1401-VI від 21.05.2009}

здійснення контролю за діяльністю дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;
здійснення інших повноважень відповідно до закону.

Стаття 7. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування

1. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень забезпечують:

реалізацію державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, розроблення і виконання відповідних регіональних програм;

збереження і розвиток мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, поліпшення їх матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення;

виділення коштів з місцевих бюджетів на організацію оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, а також на підтримку дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

{Абзац четвертий частини першої статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

здійснення часткової оплати вартості путівок до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, в першу чергу для оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, якщо це передбачено місцевою програмою оздоровлення та відпочинку дітей;

{Частину першу статті 7 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

здійснення контролю за діяльністю дитячих закладів оздоровлення та відпочинку незалежно від форми власності та підпорядкування;

безперебійне електро-, водо-, газо- та теплопостачання, виконання інших робіт щодо життєво важливих складових функціонування дитячих закладів оздоровлення та відпочинку під час перебування в них дітей;

підтримку дитячих закладів оздоровлення та відпочинку шляхом встановлення пільг із землекористування, оплати комунально-побутових послуг, придбання продуктів харчування, сплати місцевих податків і зборів;

безоплатне проведення медичного огляду працівників дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

{Абзац статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009; в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

оздоровлення та відпочинок дітей, у першу чергу дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, протягом року;

{Абзац десятий частини першої статті 7 в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

надання організаційної, науково-методичної, інформаційної допомоги громадським об'єднанням, фондам, підприємствам, установам та організаціям, дитячим закладам оздоровлення та відпочинку, громадянам;

надання допомоги в організації перевезення груп дітей до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

здійснення інших повноважень відповідно до закону.

2. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації щороку затверджують склад регіональної мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, забезпечують доступність та відкритість інформації про такі заклади та послуги, які вони надають.

{Статтю 7 доповнено частиною другою згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Стаття 8. Професійні спілки, об'єднання громадян, фонди, підприємства, установи та організації

1. Професійні спілки, об'єднання громадян, фонди, підприємства, установи та організації, що забезпечують проведення оздоровлення та відпочинку дітей, здійснюють заходи з оздоровлення та відпочинку дітей самостійно або за участю органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до вимог державних соціальних стандартів надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітей.

2. Відносини професійних спілок, об'єднань громадян з органами виконавчої влади та власниками дитячих закладів оздоровлення та відпочинку регулюються законодавством.

Розділ II

ОСНОВНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ У СФЕРІ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ

Стаття 9. Державні соціальні стандарти оздоровлення та відпочинку дітей

1. Державні соціальні стандарти оздоровлення та відпочинку дітей є складовою державних соціальних стандартів.

2. Складовими державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей є:

нормативи матеріально-технічного забезпечення дитячих закладів оздоровлення та відпочинку інвентарем та обладнанням для надання медичних послуг, організації виховного процесу та дозвілля дітей, у тому числі національно-патріотичного виховання;

{Абзац другий частини другої статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

нормативи розміщення дітей для оздоровлення та відпочинку на території, у будинках і приміщеннях дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

норми забезпечення дітей повноцінним харчуванням у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку відповідно до фізіологічних потреб і енерговитрат.

3. Державні соціальні стандарти оздоровлення та відпочинку формуються, встановлюються та затверджуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України за участю та погодженням з іншими сторонами соціального партнерства.

4. Юридичні та фізичні особи, до сфери управління яких належать дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, забезпечують їх функціонування та надання відповідних послуг згідно з державними соціальними стандартами оздоровлення та відпочинку дітей.

{Статтю 10 виключено на підставі Закону № 1401-VI від 21.05.2009}

Стаття 11. Страхування дітей на час їх перебування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку

1. Страхування дітей під час перебування в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 12. Науково-методичне та інформаційне забезпечення дитячих закладів оздоровлення та відпочинку

1. Науково-методичне та інформаційне забезпечення дитячих закладів оздоровлення та відпочинку здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей.

{Частина перша статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

2. Науково-методичне забезпечення дитячих закладів оздоровлення та відпочинку здійснюється шляхом:

впровадження інноваційних підходів до організації оздоровлення та відпочинку дітей;
розробки і видання методичних матеріалів з питань оздоровлення та відпочинку дітей;
організації співпраці із закладами, установами, організаціями для підвищення ефективності наукового та навчально-методичного забезпечення;

організації наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, виставок учасників оздоровчо-виховного процесу;

моніторингу ефективності діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

розробки, затвердження та впровадження типових державних програм оздоровлення та відпочинку дітей відповідно до вимог державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей.

3. Інформаційне забезпечення дитячих закладів оздоровлення та відпочинку здійснюється шляхом:

поширення інформації про діяльність дитячих закладів оздоровлення та відпочинку і послуги, які вони надають;

створення статистичної, довідкової, маркетингової бази даних щодо оздоровлення та відпочинку дітей;

забезпечення відкритого доступу до Державного реєстру майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей через офіційний веб-сайт центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей;

{Частина третьої статті 12 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

проведення рекламно-інформаційних заходів та кампаній;

висвітлення в медіа питань щодо оздоровлення та відпочинку дітей.

Розділ III

ДИТЯЧІ ЗАКЛАДИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ

Стаття 13. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку

1. Оздоровлення та відпочинок дітей може здійснюватися у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку протягом року, сезонно, під час канікул, цілодобово, протягом дня.

Діти віком від 7 до 18 років перебувають у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку самостійно або за згодою керівника дитячого закладу оздоровлення та відпочинку разом з батьками чи іншими законними представниками.

{Абзац другий частини першої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Діти віком від 4 до 7 років перебувають у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку разом із батьками або іншими законними представниками.

{Абзац третій частини першої статті 13 в редакції Закону № 1295-VII від 03.06.2014}

Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку за своїми організаційно-правовими формами може бути державної (заснований на державній формі власності), комунальної (заснований на комунальній формі власності) або приватної (заснований на приватній формі власності) форми власності.

Оздоровлення та відпочинок дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, може здійснюватися у відповідно визначених дитячих закладах оздоровлення та відпочинку в ході тематичних змін спільно з батьками-вихователями та прийомними батьками і їхніми власними дітьми.

{Абзац п'ятий частини першої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009}

Діти, які потребують особливих умов для оздоровлення, оздоровлюються у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку в супроводі батьків або інших законних представників, соціальних працівників тощо.

{Абзац шостий частини першої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1401-VI від 21.05.2009, № 2081-VIII від 06.06.2017}

Оздоровлення та відпочинок дітей, які потребують особливих умов для оздоровлення, здійснюються у спеціально пристосованих дитячих закладах оздоровлення та відпочинку або в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку із спеціально обладнаними місцями.

{Частину першу статті 13 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Перебування разом з дітьми у закладах оздоровлення та відпочинку осіб, зазначених в абзацах третьому, п'ятому і шостому цієї частини, здійснюється за рахунок коштів таких осіб, благодійної допомоги тощо.

{Частину першу статті 13 доповнено абзацом згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009}

2. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку створюють умови для проживання, харчування, медичного обслуговування, виховання дітей, розвитку їх інтересів та здібностей, здобуття елементарних трудових навичок тощо відповідно до державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей.

3. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку у своїй діяльності керуються цим Законом та статутом (положенням), розробленим відповідно до [Типового положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку](#), затвердженого Кабінетом Міністрів України.

4. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку для проведення оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки і оздоровлюються за кошти державного, місцевих бюджетів, визначаються відповідно до закону.

{Частина четверта статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Стаття 14. Типи дитячих закладів оздоровлення та відпочинку

1. До дитячих закладів оздоровлення належать:

дитячий заклад санаторного типу - заклад, у якому діти перебувають цілодобово і де поряд з оздоровчими надається комплекс медичних послуг, спрямованих на поліпшення стану їхнього здоров'я, запобігання захворюванням. З урахуванням природно-кліматичних умов, наявної лікувально-оздоровчої бази, кадрового забезпечення такі заклади можуть бути спеціалізованими;

дитячий центр - заклад, що функціонує протягом року, в якому діти перебувають цілодобово. Центр має відповідне кадрове забезпечення, спеціально відведену територію, матеріально-технічну базу, які відповідають санітарно-гігієнічним нормам, для організації оздоровлення, відпочинку та навчання дітей;

позаміський заклад оздоровлення та відпочинку - заклад, що функціонує протягом року, сезонно або під час канікул, у якому діти перебувають цілодобово. Заклад повинен мати спеціально відведену територію, що знаходиться в курортній або заміській зоні, матеріально-технічну базу, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам, кадрове забезпечення для організації оздоровлення. Відповідний заклад також може належати до закладу відпочинку.

2. До дитячих закладів відпочинку належать:

табір з денним перебуванням - табір, тимчасово утворений у навчальному закладі, закладі культури, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, в якому забезпечується належний догляд за дітьми, виховний процес, їх повноцінне дозвілля, розвиток творчих здібностей та інтересів і де діти перебувають протягом дня, але не менше 6 годин;

{Абзац другий частини другої статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009}

дитячий заклад праці та відпочинку - заклад з денним або цілодобовим перебуванням, у якому поряд з відпочинком організовується трудова діяльність з метою формування у дітей трудових інтересів і навичок;

наметове містечко - тимчасово діючий заклад з денним або цілодобовим перебуванням, облаштований на спеціально відведеній території, що відповідає санітарно-гігієнічним вимогам та нормам, у якому здійснюється комплекс заходів, спрямованих на формування у дітей навичок безпечної життєдіяльності, самообслуговування, колективізму.

3. Оздоровчі, відпочинкові та профільні зміни можуть комплектуватися одночасно дітьми всіх вікових груп. Перерва між змінами не має бути менше двох днів.

4. Для оздоровлення та відпочинку дітей можуть використовуватися санаторно-курортні заклади, пансіонати, бази відпочинку, санаторії-профілакторії, оздоровчі комплекси підприємств, установ та організацій, професійних спілок за умови надання зазначеними закладами послуг з оздоровлення та відпочинку відповідно до державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей.

Стаття 15. Утворення, реорганізація та ліквідація дитячих закладів оздоровлення та відпочинку

1. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку незалежно від форми власності, що діють як юридичні особи або не мають статусу юридичної особи і перебувають у складі підприємств, установ та організацій як їхні філіали чи структурні підрозділи, обов'язково включаються до складу мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Майнові об'єкти оздоровлення та відпочинку дітей обов'язково вносяться до Державного реєстру майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей.

Відомості про майнові об'єкти оздоровлення та відпочинку дітей, якими користується дитячий заклад оздоровлення та відпочинку, керівник такого закладу подає до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, для внесення до Державного реєстру майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей протягом одного місяця з дня

отримання документів на право власності на зазначені майнові об'єкти відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України.

2. Утворення, реорганізація та ліквідація дитячих закладів оздоровлення та відпочинку здійснюються за рішенням власника (засновника) або уповноваженого ним органу відповідно до законодавства.

При утворенні дитячого закладу оздоровлення та відпочинку державної чи комунальної форми власності власник (засновник) або уповноважений ним орган визначає обсяг прав та обов'язків суб'єкта господарювання, що здійснює управління дитячим закладом оздоровлення та відпочинку, щодо майна такого закладу (повне господарське відання, оперативне управління, оренда).

При реорганізації суб'єкта господарювання, що здійснює управління дитячим закладом оздоровлення та відпочинку, власник (засновник) або уповноважений ним орган вирішує питання щодо подальшого використання та збереження майна.

При ліквідації суб'єкта господарювання, що здійснює управління дитячим закладом оздоровлення та відпочинку державної чи комунальної форми власності, власник (засновник) або уповноважений ним орган визначає особу, відповідальну за збереження майна дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, та порядок його подальшого використання.

3. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку утворюються центральними, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, професійними спілками, фондами, підприємствами, установами та організаціями, громадянами та їх об'єднаннями з урахуванням соціально-економічних, національних, культурно-освітніх потреб, за наявності необхідної матеріально-технічної та науково-методичної бази, кадрового забезпечення відповідно до законодавства.

4. Засновник (власник) дитячого закладу оздоровлення та відпочинку державної чи комунальної форми власності не має права ліквідувати його, зменшувати територію, кількість ліжко-місць, а також передавати в оренду приміщення (будівлі) для провадження діяльності, не пов'язаної з оздоровленням та відпочинком дітей, під час перебування дітей у відповідному закладі без погодження з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей.

5. Реорганізація або ліквідація дитячих закладів оздоровлення та відпочинку державної чи комунальної форми власності допускається виключно за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей.

6. Майно дитячого закладу оздоровлення та відпочинку не може бути об'єктом звернення стягнення за борговими зобов'язаннями та не може передаватися у заставу.

7. У разі банкрутства власника місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування вирішують питання про передачу дитячого закладу оздоровлення та відпочинку до комунальної власності в порядку, передбаченому законодавством України.

8. Особливості використання дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, приватизованих в установленому порядку, визначаються законодавством про приватизацію та договорами купівлі-продажу відповідних об'єктів.

{Текст статті 15 в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

Стаття 16. Органи управління дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку очолює директор.
2. Органом громадського самоврядування дитячого закладу оздоровлення та відпочинку є загальні збори (конференція) колективу закладу.
3. У дитячому закладі оздоровлення та відпочинку можуть функціонувати методичні об'єднання, що об'єднують учасників оздоровчо-виховного процесу та спеціалістів певного професійного напрямку.

Стаття 17. Правила поведінки в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку

Порушення вимог внутрішнього розпорядку дитячого закладу оздоровлення та відпочинку тягне за собою негайне відрахування дитини із закладу та відправлення до місця постійного проживання за рахунок батьків або інших законних представників.

Стаття 18. Права дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку має право відмовити у прийомі дитини до закладу в разі:

відсутності путівки;

невідповідності віку дитини встановленим вимогам;

відсутності у дитини, яка прибула на оздоровлення та відпочинок до дитячого закладу, медичної довідки встановленого зразка, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

{Абзац четвертий частини першої статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012}

Стаття 19. Обов'язки дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку зобов'язаний:

створити дитині безпечні умови перебування, забезпечити охорону її життя і здоров'я, особистого майна, надання невідкладної медичної допомоги, страхування від нещасного випадку, реалізацію освітніх програм та змістовного дозвілля тощо;

у разі виникнення обставин непереборної сили забезпечити негайну евакуацію і відправлення дитини до місця постійного проживання;

у разі захворювання дитини організувати її лікування та за потреби доставлення до місця постійного проживання;

забезпечити оздоровлення та відпочинок дітей відповідно до державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей.

Стаття 20. Матеріально-технічна база дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку, що має статус юридичної особи, володіє, користується і розпоряджається майном, земельною ділянкою відповідно до законодавства.

Для надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітей дитячим закладам оздоровлення та відпочинку можуть надаватися в оренду спортивні, культурні, оздоровчі об'єкти тощо.

2. Вимоги до матеріально-технічної бази дитячого закладу оздоровлення та відпочинку визначаються відповідними будівельними і санітарно-гігієнічними нормами, правилами їх облаштування та утримання з урахуванням вимог технічної і протипожежної безпеки та державними соціальними стандартами оздоровлення та відпочинку дітей.

Матеріально-технічну базу дитячого закладу оздоровлення та відпочинку складає рухоме і нерухоме майно, що належить йому на праві власності або господарського відання, оперативного управління, орендоване або передане йому засновником (власником).

3. Основні фонди, земельні ділянки та інше майно дитячого закладу оздоровлення та відпочинку державної або комунальної форми власності не підлягають вилученню, крім випадків, передбачених законодавством.

Стаття 20¹. Відповідальність посадових осіб дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Керівник дитячого закладу оздоровлення та відпочинку несе відповідальність за якість послуг, які надає такий заклад, та за збереження життя і здоров'я дітей, які перебувають у такому закладі, відповідно до закону.

2. Керівник дитячого закладу оздоровлення та відпочинку несе відповідальність відповідно до закону за неподання у строк, визначений цим Законом, або подання не в повному обсязі відомостей про майнові об'єкти оздоровлення та відпочинку дітей, якими користується такий заклад, до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, для внесення до Державного реєстру майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей.

{Закон доповнено статтею 20¹ згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Стаття 21. Штатний розпис дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Штатний розпис дитячого закладу оздоровлення та відпочинку державної чи комунальної форми власності встановлюється на підставі **типових штатних нормативів дитячого закладу оздоровлення та відпочинку**, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, за погодженням з відповідними центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, державної фінансової політики.

{Частина перша статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5462-VI від 16.10.2012, № 2081-VIII від 06.06.2017}

2. Штатний розпис приватного дитячого закладу оздоровлення та відпочинку встановлюється засновником (власником) на основі типових штатних нормативів дитячого закладу оздоровлення та відпочинку.

Стаття 22. Фінансово-господарська діяльність дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Фінансово-господарська діяльність дитячого закладу оздоровлення та відпочинку здійснюється відповідно до Бюджетного та Господарського кодексів України, законів України "Про господарські товариства", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про позашкільну освіту", цього Закону та інших нормативно-правових актів.

2. Кошти, що залишилися на бюджетних рахунках дитячого закладу оздоровлення та відпочинку на кінець фінансового року, не можуть бути вилучені, крім коштів фондів соціального страхування, зазначених у статті 24 цього Закону, та у випадках, передбачених законодавством.

Розділ IV

ПОРЯДОК І УМОВИ НАДАННЯ ДІТЯМ ПОСЛУГ З ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ

Стаття 23. Порядок прийому дитини до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Прийом дитини до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку здійснюється за наявності путівки.

Путівка до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку - документ, який засвідчує право дитини на отримання послуг з оздоровлення та відпочинку, умови перебування в такому закладі і визначає вартість та перелік послуг з оздоровлення та відпочинку для однієї дитини в конкретному закладі.

Інформація про наявність та надання путівок до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, закуплених за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, розміщується на офіційних веб-сайтах місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

{Частина першу статті 23 доповнено абзацом третім згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Стаття 24. Фінансування послуг з оздоровлення та відпочинку дітей

Оздоровлення та відпочинок дітей, які потребують особливих умов для оздоровлення, та дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, здійснюються за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ та організацій, професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

{Частина перша статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом № 592-VIII від 14.07.2015; в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

При вирішенні питання щодо першочерговості оздоровлення та відпочинку дітей враховується соціальний статус дитини і матеріальне становище сім'ї, у якій вона виховується.

Оздоровлення дітей інших категорій, в тому числі дітей працюючих осіб, здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ та організацій (відповідно до колективних договорів і угод), професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, інших джерел.

{Статтю 24 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 77-VIII від 28.12.2014; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

{Стаття 24 в редакції Закону № 1401-VI від 21.05.2009}

Стаття 25. Соціальна підтримка оздоровлення та відпочинку дітей

1. Кабінет Міністрів України розробляє і затверджує державну програму оздоровлення та відпочинку дітей.

2. Органи місцевого самоврядування розробляють і затверджують відповідні програми з оздоровлення та відпочинку дітей, фінансування яких здійснюється за рахунок місцевих бюджетів.

{Абзац другий частини другої статті 25 виключено на підставі Закону № 922-VIII від 25.12.2015 - щодо введення в дію зміни див. пункт 1 розділу IX Закону № 922-VIII від 25.12.2015}

Забезпечення матеріально-технічної бази дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, що утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 26. Платні послуги у сфері оздоровлення та відпочинку дітей

1. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, що повністю фінансуються з державного або місцевих бюджетів, можуть надавати платні послуги відповідно до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

2. У передбачених законодавством випадках дитячі заклади оздоровлення та відпочинку мають право на надання платних послуг після отримання у встановленому порядку відповідних ліцензій.

Стаття 27. Оздоровлення та відпочинок груп дітей за кордоном

1. Координацію діяльності, пов'язаної з виїздом груп дітей за кордон на оздоровлення та відпочинок, контроль за її провадженням здійснюють центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері сім'ї та дітей, структурні підрозділи обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій.

{Частина перша статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5462-VI від 16.10.2012, № 2081-VIII від 06.06.2017}

2. Оздоровлення та відпочинок груп дітей за кордоном організовується юридичними особами, установчими документами яких передбачено провадження такої діяльності, та за умови отримання згоди на виїзд і організацію оздоровлення та відпочинку дітей за кордоном.

{Частина друга статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009}

3. Надання згоди на виїзд і організацію оздоровлення та відпочинку дітей за кордоном здійснюється за місцем проживання дітей органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері сім'ї та дітей, структурними підрозділами обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій.

{Абзац перший частини третьої статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012}

Якщо до складу групи входять діти з різних регіонів України або діти з районів проведення антитерористичної операції, районів здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, надання згоди на виїзд і організацію оздоровлення та відпочинку дітей за кордоном здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей.

{Абзац другий частини третьої статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2081-VIII від 06.06.2017, № 2462-VIII від 19.06.2018}

{Частина третя статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009}

4. Порядок отримання згоди на виїзд і організацію оздоровлення та відпочинку дітей за кордоном визначається Кабінетом Міністрів України.

{Частина четверта статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1401-VI від 21.05.2009}

5. Оздоровлення та відпочинок організованих груп дітей за кордоном за державні кошти здійснюється відповідно до вимог державних соціальних стандартів оздоровлення та відпочинку дітей.

Стаття 28. Вимоги щодо прийняття дітей на оздоровлення та відпочинок

1. До дитячого закладу оздоровлення та відпочинку діти можуть прибувати з батьками, іншими законними представниками або у складі груп з особами, які їх супроводжують.

2. Формування груп дітей та призначення особи, яка їх супроводжує до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, здійснюється юридичними особами, якщо їх установчими документами передбачено провадження діяльності з оздоровлення та відпочинку дітей.

3. Група дітей для направлення до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку формується і склад її затверджується не пізніше як за два дні до від'їзду.

4. Кожна група до 15 дітей забезпечується особою, яка їх супроводжує. На кожную групу від 30 до 45 дітей додатково призначається один медичний працівник. Особи, які супроводжують дітей під час їх перевезення до або з місця оздоровлення та відпочинку, перебувають у відрядженні та несуть персональну відповідальність за життя і здоров'я дітей до передачі їх працівникам відповідного дитячого закладу оздоровлення та відпочинку чи батькам або іншим законним представникам.

Витрати на відрядження осіб, які супроводжують дітей, можуть відшкодовуватися за рахунок юридичних осіб, що їх призначили відповідно до частини другої цієї статті, та інших джерел, не заборонених законодавством.

5. Перед відправленням груп дітей на оздоровлення та відпочинок з особами, які супроводжують дітей під час їх перевезення, проводиться інструктаж з питань безпеки.

6. Відповідальність дитячого закладу оздоровлення та відпочинку за життя і здоров'я дітей настає з моменту передачі дітей за списком особами, які їх супроводжували, керівникам цих закладів.

7. Супроводження груп дітей до або з місць оздоровлення та відпочинку здійснюється безоплатно представниками органів Національної поліції.

{Частина сьома статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 766-VIII від 10.11.2015}

{Частина восьму статті 28 виключено на підставі Закону № 1401-VI від 21.05.2009}

Розділ V

УЧАСНИКИ ПРОЦЕСУ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ

Стаття 29. Учасники процесу оздоровлення та відпочинку дітей

1. До учасників процесу оздоровлення та відпочинку дітей належать: діти; їхні батьки або особи, які їх замінюють; працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку дітей; представники підприємств, установ та організацій - власників (засновників) закладу; представники профспілок та інших об'єднань громадян.

Стаття 30. Права та обов'язки дітей, які перебувають у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку

1. Діти під час перебування в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку мають право:

на захист прав і свобод, визначених [Конвенцією ООН про права дитини](#), на охорону життя, здоров'я і власного майна, повагу до їх гідності, вільне висловлювання власних поглядів і переконань;

на кваліфіковану медичну допомогу в разі захворювання або травмування;

самостійно обирати види діяльності, дозвілля, участь в освітніх, оздоровчих програмах закладів;

здобувати у передбачених законодавством випадках освіти згідно з державними стандартами освіти;

отримувати зазначені в путівці послуги з оздоровлення та відпочинку, в тому числі платні;

на раціональне харчування;

брати участь в управлінні дитячим закладом оздоровлення та відпочинку;

звертатися до адміністрації закладу для отримання інформації стосовно побуту, харчування, медичної допомоги, змісту освітніх, оздоровчих програм та програм відпочинку;

у разі виникнення конфліктної ситуації вимагати вжиття дієвих заходів, у тому числі заміни вихователя.

2. Діти під час перебування у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку зобов'язані виконувати правила внутрішнього розпорядку цих закладів.

Стаття 31. Права та обов'язки батьків або інших законних представників

1. Батьки або інші законні представники дітей мають право:

ознайомитися із статутом дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, правилами перебування дитини у закладі, змістом освітніх, оздоровчих, медичних програм або програм відпочинку, в яких братиме участь дитина;

захищати права та законні інтереси дитини в разі отримання від неї відповідної інформації;

звертатися до адміністрації дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, його засновника (власника), органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, утворених ними комісій, та інших робочих органів з питання поліпшення роботи дитячого закладу оздоровлення та відпочинку.

{Абзац четвертий частини першої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012}

2. Батьки або інші законні представники дітей зобов'язані:

забезпечити дитину на час перебування у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку необхідним одягом, взуттям, засобами гігієни;

провести з дитиною превентивну роботу щодо запобігання шкідливим звичкам;

забезпечити проходження дитиною медичного обстеження;

надавати інформацію працівникам дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, особам, які супроводжують дітей, про індивідуальні особливості дитини;

відвідувати дитину в закладі та у терміни, визначені у путівці, забрати її із закладу;

відшкодувати заподіяні дитячому закладу оздоровлення та відпочинку збитки внаслідок недисциплінованої поведінки дитини;

у разі прийняття рішення адміністрацією дитячого закладу оздоровлення та відпочинку про дострокове відправлення дитини до постійного місця проживання за недисциплінованість та у разі неможливості батьків або інших законних представників забрати дитину з дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, відшкодувати витрати, понесені цим закладом, на супроводження дитини до постійного місця проживання.

Стаття 32. Працівники дитячих закладів оздоровлення та відпочинку

1. Призначення керівників дитячих закладів оздоровлення та відпочинку здійснюється засновниками (власниками) з числа осіб, які мають, як правило, вищу освіту за профілем (охорона здоров'я, освіта, спорт, культура) і стаж роботи з дітьми не менше п'яти років.

Прийняття на роботу працівників, які безпосередньо працюють з дітьми, здійснюється з числа осіб, які мають відповідну освіту.

Добір на роботу інших працівників дитячих закладів оздоровлення та відпочинку здійснюється відповідно до законодавства.

2. Лікарі та медичні працівники, які направляються на роботу в дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, повинні мати відповідну кваліфікацію, підготовку та стаж практичної роботи не менше трьох років. Контроль за відбором та направленням медичного персоналу до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку покладається на керівника територіальної або відомчої медичної установи та керівника дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, які несуть відповідальність за професійну діяльність таких фахівців.

{Частина друга статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

3. Для роботи в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку в літній час та під час канікул можуть залучатися студенти педагогічних, медичних та інших навчальних закладів.

4. Сезонні працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, які безпосередньо працюють з дітьми, на час роботи безоплатно забезпечуються помешканням.

5. Сезонні працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, які безпосередньо працюють з дітьми, забезпечуються харчуванням. Розмір плати за харчування встановлюється засновником (власником) закладу.

Вартість харчування працівників повинна відповідати нормам, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

{Абзац другий частини п'ятої статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5462-VI від 16.10.2012}

6. Умови і розмір оплати праці працівників дитячих закладів оздоровлення та відпочинку державної та комунальної форми власності визначаються законодавством.

7. Умови і розмір оплати праці працівників приватних дитячих закладів оздоровлення та відпочинку встановлюються засновником (власником) згідно із законодавством.

8. Засновники (власники) мають право встановлювати розмір оплати праці працівників дитячого закладу оздоровлення та відпочинку відповідно до галузевих тарифних ставок.

{Частина дев'яту статті 32 виключено на підставі Закону № 2856-VI від 23.12.2010}

10. Оплата праці працівників, які направлені та прийняті на роботу до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, у тому числі педагогічних і медичних працівників, здійснюється відповідно до законодавства. За педагогічними і медичними працівниками, які направляються на роботу до сезонного дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, зберігається основне місце роботи та безперервний трудовий стаж.

{Частина десята статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

Стаття 33. Права, обов'язки та відповідальність працівників дитячого закладу оздоровлення та відпочинку

1. Працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку в межах покладених на них обов'язків несуть персональну відповідальність відповідно до законодавства за безпеку життя і здоров'я дітей, які оздоровлюються та відпочивають у цьому закладі, за якість та повноту виконання навчальних та виховних програм, які реалізуються в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку.

2. Працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку мають право на:

внесення пропозицій щодо поліпшення оздоровчо-виховного процесу, процесу відпочинку, подання на розгляд керівництва та педагогічної ради пропозицій щодо морального та матеріального заохочення дітей, застосування стягнень до тих, хто порушує правила внутрішнього розпорядку закладу;

вибір форм підвищення кваліфікації, необхідної для продовження трудової діяльності у такому закладі;

участь у роботі методичних об'єднань, нарад, зборів, інших органів самоврядування дитячого оздоровчого закладу, у заходах, пов'язаних з організацією оздоровчо-виховної роботи;

вибір педагогічно обґрунтованих форм, методів, засобів роботи з дітьми;

соціальне та матеріальне заохочення;

об'єднання у професійні спілки, участь у громадських організаціях, діяльність яких не заборонена законодавством.

3. Працівники дитячого закладу оздоровлення та відпочинку зобов'язані:

педагогічні та медичні працівники - перед початком роботи пройти спеціальну курсову підготовку та бути атестованими відповідно до нормативів атестації педагогічних та медичних працівників дитячого закладу оздоровлення та відпочинку. Нормативи, порядок проходження спеціальної курсової підготовки та атестації педагогічних та медичних працівників дитячого закладу оздоровлення та відпочинку затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, з урахуванням пропозицій центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти,

та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

{Абзац другий частини третьої статті 33 в редакції Закону № 2081-VIII від 06.06.2017}

при прийнятті на роботу надати документ про проходження обов'язкового медичного огляду, який дає право працювати з дітьми;

дотримуватися вимог статуту (положення) дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, виконувати правила внутрішнього розпорядку та посадові обов'язки;

берегти життя та здоров'я дітей, захищати їх інтереси, пропагувати здоровий спосіб життя;

виконувати накази та розпорядження директора закладу.

Стаття 34. Державний контроль за діяльністю дитячих закладів оздоровлення та відпочинку

1. Державний контроль за діяльністю дитячих закладів оздоровлення та відпочинку незалежно від підпорядкування, типу та форми власності закладів здійснюють:

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оздоровлення та відпочинку дітей;

{Абзац другий частини першої статті 34 в редакції Законів № 5462-VI від 16.10.2012, № 2081-VIII від 06.06.2017}

міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать дитячі заклади оздоровлення та відпочинку;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

обласні, Київська та Севастопольська міські, районні державні адміністрації.

{Абзац п'ятий частини першої статті 34 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2081-VIII від 06.06.2017}

2. Формою державного контролю є державна атестація дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, яка проводиться в **порядку**, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У разі виявлення порушень у діяльності дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, що можуть вплинути на стан здоров'я дітей, атестація проводиться позачергово.

За результатами атестації закладу присвоюється вища, перша, друга або третя категорія. **Порядок присвоєння категорій** визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ VI

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ

ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ

Стаття 35. Міжнародне співробітництво у сфері оздоровлення та відпочинку дітей

1. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень можуть укладати договори про співробітництво з відповідними органами, установами та організаціями іноземних держав у сфері оздоровлення та відпочинку дітей відповідно до законодавства України.

2. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку можуть надавати послуги з оздоровлення та відпочинку дітям іноземних держав згідно з договорами, укладеними з іноземними юридичними і фізичними особами.

3. Кошти, отримані від надання послуг з оздоровлення та відпочинку дітям іноземних держав, використовуються дитячими закладами оздоровлення та відпочинку згідно із законодавством.

Розділ VII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2009 року.

2. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом законодавчі та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у шестимісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

розробити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

В.ЮЩЕНКО

м. Київ
4 вересня 2008 року
№ 375-VI

Про оздоровлення та відпочинок дітей
Закон України від 04.09.2008 № 375-VI
Редакція від **31.03.2023**, підстава — [2849-IX](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/375-17>

Законодавство України
станом на 29.02.2024
чинний

375-17

Публікації документа

- **Урядовий кур'єр** від 01.10.2008 — № 182
- **Офіційний вісник України** від 03.10.2008 — 2008 р., № 72, стор. 9, стаття 2418, код акта 44453/2008
- **Голос України** від 25.10.2008 — № 204
- **Відомості Верховної Ради України** від 07.11.2008 — 2008 р., № 45, стор. 2330, стаття 313